

DATOS IDENTIFICATIVOS

Medidas de Atención á Diversidade para Alumnas/os con Necesidades Educativas

Materia	Medidas de Atención á Diversidade para Alumnas/os con Necesidades Educativas			
Código	O05M007V01203			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	García Señorán, María del Mar Ojea Rúa, Manuel Rodríguez Rodríguez, Juan Luis			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Medidas de atención á diversidade para alumnas/os con necesidades educativas forma parte do módulo Necesidades educativas especiais, e céntrase prioritariamente nos seguintes aspectos: As necesidades educativas do alumnado no novo currículo; a avaliación psicopedagóxica; os trastornos xeneralizados do desenvolvemento e os déficits atencionais. Esta materia contribúe á consecución dos obxectivos do máster centrados na adquisición de formación teórica de carácter multidisciplinar no ámbito das necesidades educativas especiais, no estudo de situacións reais nos contextos educativos, na análise de experiencias educativas innovadoras, na adquisición do coñecemento necesario para a avaliación das necesidades dos alumnos/as con necesidades educativas especiais e de destrezas para o deseño e posta e práctica de propostas de intervención que contribúan o avance da súa aprendizaxe.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar
A2	Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as colaboracións innovadoras
A3	Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre as prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, en especial de aquelas que posúen un alto grao de innovación
A5	Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica
A6	Utilizar as novas tecnoloxías en diferentes contextos: formativos, de investigación, de aplicación profesional, para difundir e compartir ideas, etc.
A8	Coñecer a lexislación básica referida á diversidade nos contextos educativos e socio-educativos, analizando a súa implicación no exercicio profesional
A13	Ser conscientes de que no ámbito educativo se toman continuamente decisións relacionadas co tratamento da diversidade, sendo necesario sacar á luz as ideas/teorías nas que se fundamentan esas decisións, tanto as persoais como as institucionais e colectivas.
A18	Favorecer o traballo cooperativo, asumindo responsabilidades e aceptando a disparidade de Opinións

B1 Adquirir unha formación teórica de carácter multidisciplinar e comprender os fundamentos teórico-prácticos relacionados cos ámbitos de diversidade, con énfase nas necesidades educativas especiais, interculturalismo, compensación de desigualdades, sexo/xénero e educación de persoas adultas

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser competente para arbitrar medidas educativas na atención a diversidade	saber saber facer	A1 B1
Ser competentes para realizar traballos en equipo	saber facer Saber estar / ser	A18
Empregar recursos tecnolóxicos no ámbito das necesidades educativas	saber facer	A6
Ser competente no marco xeral da educación especial, mediante o estudo do ámbito legislativo e as iniciativas actuais da Unión Europea na atención organizativa e curricular aos ANEAE.	saber	A1 A8
Capacidade para realizar procesos de diagnóstico aos ANEAE	saber facer	A2 A3 A5
Capacidade para deseñar e aplicar procesos de intervención educativa en ANEAE.	saber facer	A2 A3 A5
Capacidade para realizar o seguimento da implementación dos programas iniciados nos ANEAE.	saber facer Saber estar / ser	A2 A13
Ser competente no coñecemento dos Trastornos do Espectro Autista, diagnóstico e intervención educativa	saber saber facer	A2 A3 A5
Ser competente no coñecemento do Trastorno por Déficit de Atención con Hiperactividade, diagnóstico e intervención educativa	saber saber facer	A2 A3 A5

Contidos

Tema	
MEDIDAS CURRICULARES E ORGANIZATIVAS NO ÁMBITO ESCOLAR	CONCEPTUALIZACIÓN DA ATENCIÓN Á DIVERSIDADE ESCOLARIZACIÓN DOS ALUMNOS CON NEE MEDIDAS CURRICULARES NO ÁMBITO ESCOLAR MEDIDAS ORGANIZATIVAS NO ÁMBITO ESCOLAR
A AVALIACIÓN PSICOPEDAGÓXICA	TÉCNICAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PSICOPEDAGÓXICA ELABORACIÓN DUN INFORME PSICOPEDAGÓXICO
O ALUMNADO CON TDAH	O PROCESO ATENCIONAL. FACTORES DETERMINANTES. DÉFICITS DA ATENCIÓN O TRASTORNO POR DÉFICIT DE ATENCIÓN CON HIPERACTIVIDADE. DIFICULTADES PERSOALES E ESCOLARES. AVALIACIÓN E INSTRUMENTOS PARA O DIAGNÓSTICO DO TDAH INTERVENCIÓN PARA A MELLORA DO PROCESO ATENCIONAL ANÁLISE DE PROGRAMAS
O ESPECTRO AUTISTA	CONCEPTO DE TRASTORNOS XENERALIZADOS DO DESENVOLVEMENTO O TRASTORNO AUTISTA O ESPECTRO AUTISTA OUTROS TRASTORNOS XENERALIZADOS DO DESENVOLVEMENTO MODELOS EXPLICATIVOS DIAGNÓSTICO DO ESPECTRO AUTISTA PROGRAMAS PSICOEDUCATIVOS EN ESTUDIANTES CON TGD

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	9	12	21
Titoría en grupo	3	20	23
Estudo de casos/análises de situacións	7	20	27
Outros	4	4,5	8,5
Traballos de aula	4	28	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e os seus coñecementos previos, así como a presentar a materia
Sesión maxistral	Exposición por parte dos docentes dos contenidos sobre a materia, bases teóricas e/o directrices das actividades e traballos a desenvolver polos estudantes
Titoría en grupo	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento das actividades/traballo da materia
Estudo de casos/análises de situacións	Actividades de aplicación dos coñecementos adquiridos á análise de casos concretos. Coñecemento e valoración dos sistemas de avaliación e intervención para alumnos/as con necesidades educativas especiais
Outros	Actividade de módulo
Traballos de aula	O estudante realiza actividades, exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesorado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas, tutorización e seguimento do traballo dos estudantes

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Os estudantes realizarán un traballo para a materia que será titorizado polos docentes da mesma	30
Outros	Actividade de módulo	10
Traballos de aula	Análise de casos concretos. Coñecemento e valoración dos sistemas de avaliación e intervención para alumnos/as con necesidades educativas especiais. Realización de actividades, exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesorado	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

As actividades non superadas na 1ª convocatoria poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente conseguidas.

O alumnado que por motivo xustifico non poda asistir a todas as sesións presenciais contará con actividades alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFIA BÁSICA

la Universidad: percepción y construcción del conocimiento. Alicante: ECU.

Orjales, I. (2006). *Déficit de atención con hiperactividad: manual para padres y educadores*. Madrid: CEPE.

Riart, J. (2007). *Manual de tutoría y orientación en la diversidad*. Madrid: Pirámide.

Rodríguez Rodríguez, J. L. (2007). *Manual de Modelos de Orientación e Intervención Psicopedagógica en Galicia*. Santiago de Compostela: Tórculo Edicións.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

Base de datos ERIC.

Base de datos CURRENT CONTENTS.

Servizos de emeroteca: ABSTRACTS.

Webs de internet: AUTISMO; <http://www.revneurol.com>,

Catálogos comerciais de materiais de avaliación e intervención psicopedagógica.

Brown, T.E. (2006). *Trastorno por déficit de atención: una mente desenfocada en niño y adultos*. Barcelona: Masson.

Das, J.P., Deaño, M., García-Señorán, M. y Tellado, F. (2000). CAS un instrumento para la mejora cognitiva de atención a la diversidad. *Educación, Desarrollo y Diversidad*, 2, 83-107.

- la Salud (1992). *CIE - 10. Décima revisión de la clasificación internacional de las enfermedades*. Madrid: Medisor.
- Rivière, A. e Martos, J. (2001) (comps.). *El tratamiento del autismo. Nuevas perspectivas*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, APNA.
- Rivière, A., & Martos, J. (eds.) (1998). *El tratamiento del autismo. Nuevas perspectivas*. Madrid: APNA- IMSERSO.
- Schaefer, B.; Musil, A., & Kollinzas, G. (1980). *Total communication*. Illinois: Research Press.
- Schopler, E., & Reichler, R. J. (1971). Problems in the devopmental assessment of psychotic children. *EMI Congress Series*, 274, 1307- 1311.
- Schopler, E., & Reichler, R. J. (1979). *Individualized assessment and treatment for autistic and developmentally disabled children: Psychoeducational profile* (vol. 1). Baltimore: University Park Press.
- Sobrado, L. y Ocampo. C. (2000). *Evaluación psicopedagógica y orientación educativa. (3ª. Ed.)* Barcelona: Estel.
- Stake, R. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata.
- Tejedor-Tejedor, F.J., González-González, S.G. y García-Señorán, M.M. (2008). Estrategias atencionales y rendimiento académico en estudiantes de secundaria. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 40 (1) 123-132.
- Vallés, A. (2006). *Alumnos con inatención, impulsividad e hiperactividad: intervención multimodal*. Madrid: EOS.
- Watson, L. R. (1989). *TEACCH. Teaching spontaneous communication to autistic and developmentally handicapped children*. New York: Irvington.

Recomendacións
